

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Примљено:	28 JUN 2024		
Орг. јед.	Бр.	Ци. лр.	Бредност
06-07/61206-2528/1-24			

Милица Николић

Број индекса: 88/2022

Адреса: Стевана Христића бр.10, Младеновац

ПРИЈАВА

теме мастер рада

Ризици од тероризма на Балкану

Прилози:

1. Пријава теме за израду мастер рада;
2. Структура рада;
3. Радна биографија кандидата;
4. Изјава о академској честитости.

Кандидат:

Милица Николић

88/2022

У Београду, јун 2024. године

ВЕЋУ ЗА СТУДИЈЕ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТУ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

ПРИЈАВА ТЕМЕ ЗА ИЗРАДУ МАСТЕР РАДА

Обраћам се Већу за студије при Универзитету Универзитета у Београду са молбом да ми се као студенту академских мастер студија:

ТЕРОРИЗАМ, ОРГАНИЗОВАНИ КРИМИНАЛ И БЕЗБЕДНОСТ (60 ЕСПБ)

одобри израда мастер рада.

Наслов теме: Ризици од тероризма на Балкану

Претходно наведену тему дефинисала сам уз консултације са проф.др Драганом Симеуновићем.

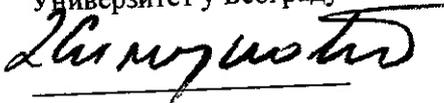
За ментора предлажем проф.др Драгана Симеуновића.

Сагласност ментора

Проф. др Драган Симеуновић

Факултет политичких наука

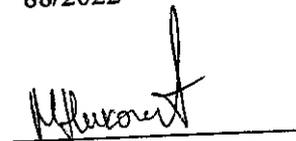
Универзитет у Београду

Кандидат:

Милица Николић

88/2022

ВЕЋУ ЗА СТУДИЈЕ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТУ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

ПРИЈАВА ТЕМЕ ЗА ИЗРАДУ МАСТЕР РАДА

Обраћам се Већу за студије при Универзитету Универзитета у Београду са молбом да ми се као студенту академских мастер студија:

ТЕРОРИЗАМ, ОРГАНИЗОВАНИ КРИМИНАЛ И БЕЗБЕДНОСТ (60 ЕСПБ)

одобри израда мастер рада.

Наслов теме: Ризици од тероризма на Балкану

Научни циљ рада:

Циљ рада је да се комплексно питање ризика од тероризма на Балкану представи на систематичан начин, који ће омогућити сагледавање свих аспеката који су од значаја за разумевање ове теме. Од посебног значаја је указати на то како се на ове изазове може одговорити.

Предмет рада:

Тероризам на Балкану представља озбиљан проблем који је оставио и оставља траг на историју региона. Различите групе и организације су кроз историју користиле насиље ради остваривања својих политичких или идеолошких циљева. Појам тероризма може варирати зависно од контекста што може довести до различитих дефиниција и интерпретација. Тероризам као такав привлачи пажњу светске јавности. Разумевање тероризма кључно је за развој стратегија, за његово спречавање и суочавање с његовим последицама.

Кроз историју и различите друштвене и политичке догађаје Балкан је постао погодно тло за развој различитих безбедносних ризика укључујући и тероризам. Распадом СФРЈ дошло је до стварања нових држава што је даље довело до активирања жаришта које је унапредило тероризам на Балкану и угрозило колективну безбедност.

Тежиште у раду биће на актуелним ризицима од тероризма у Србији зато што има највеће директне и индиректне терористичке изазове на Балкану. Различите терористичке активности које се могу очекивати у Рашкој области су индиректно последица догађаја у Босни и Херцеговини. Поред тога део хрватских и мађарских екстремних националиста сматрају да део Војводине припада њима. Међутим највећи актуелни ризици од тероризма на територији Републике Србије долазе са два подручја: Косова и Метохије и Рашке области (Санџака). Што се Косова и Метохије тиче може се сматрати једном од највећих изазова не само за Балкан, већ за целу Европу. Косово и Метохија представља једну од изворних подручја организованог криминалитета (шверц оружја, дроге...) што доводи до закључка да имамо претњу за озбиљне терористичке опасности. У другој половини деведесетих година створена је Ослободилачка војска Косова (ОВК) која је представљала једну етносепаратистичку албанску терористичку организацију. Такође, изражено је и мишљење да је ОВК исламистичка терористичка организација, али ако узмемо у обзир њен циљ уочићемо да је циљ био да се Косово и Метохија одвоје од Републике Србије ради стварања Велике Албаније, дакле видимо да је циљ био национална а не верска држава. Што се тиче Рашке области (Санџака) дошло је до појаве и јачања исламском екстремизма, који је као политичком идеологијом био мотивисан исламским фундаментализмом. Због директне везе са исламским фундаментализмом у региону и свету постоји велики ризик од тероризма као директној претњи безбедности Републике Србије.

Због комплексности ситуације неопходно је детаљније разрадити националне стратегије за борбу против тероризма. Кроз Националну стратегију за спречавање и борбу против тероризма дефинисано је да стратегија има циљ да заштити Републику Србију од различитих терористичких претњи по њене грађане, вредности и интересе и поред тога да подржава међународне напоре у борби против тероризма. Стратегија за борбу против прања новца и финансирања тероризма, тренутно важећа трећа (усвојена је 13. фебруара 2020. године за период од 2020-2024. године) има циљ да кроз детаљну разраду система за борбу против прања новца и финансирања због успешног суочавања са утврђеним ризицима допринесе постављеним стратешким циљевима у борби против прања новца и финансирања тероризма.

Израда мастер рада на тему "Ризици од тероризма на Балкану" је важна јер омогућава дубље разумевање проблема тероризма у специфичном регионалном контексту. Ова тема обухвата

религијска, политиколошка и правна питања, која се обрађују са циљем да се да на значају како самог упознавања са појмом тероризам тако и са начинима борбе против истог.

Метод истраживања:

За потребе овог рада биће анализирана постојећа литература која се тиче ове теме укључујући најпре појам тероризам, историјски разбој тероризма на Балкану, као и превенције и мере против тероризма.

Поред књига, научних радова и чланака у литератури биће наведена и истраживања, саопштења и политике које се тичу овог питања. Такође биће укључена и литература која ће се тицати дела у ком ће бити описан начин борбе против тероризма у специјалним снагама Републике Србије.

Структура рада по поглављима:

На самом почетку рада, након уводног разматрања у првом поглављу биће анализиран сам појам тероризам, од појмовног значења речи, различитих дефиниција тероризма, преко класификације тероризма према програмско циљној делатности, према средствима и методама и према типу актера-субјеката тероризма.

У другом поглављу ће се анализирати развој тероризма на Балкану кроз историју. Од одређења појма Балкан, утицаја и последица распада СФРЈ које су довеле до стварања нових држава што је даље довело до активирања жаришта које је оснажило тероризам на Балкану и угрозило колективну безбедност. Након тога ће се анализирати тероризам у земљама Балкана.

У трећем поглављу се разматра о актуелним ризицима од тероризма на Балкану, анализираће се са тежиштем на актуелним ризицима од тероризма у Србији где ће фокус бити на Косову и Метохији и Рашкој области.

У четвртном поглављу биће истакнута Национална стратегија за спречавање и борбу против тероризма као и стратегија за борбу против прања новца и финансирања тероризма.

У последњем, петом поглављу врши се анализа специјалних снага Републике Србије као кључних елемената у борби против тероризма.

На самом крају рада налази се закључак који потом прати попис литературе.

САДРЖАЈ

УВОД

1. Тероризам

1.1. Појам тероризма

1.2. Дефинисање тероризма

1.3. Класификација тероризма

1.3.1. Класификација тероризма према програмско циљној делатности

1.3.2. Класификација тероризма према средствима и методама

1.3.3. Класификација тероризма према типу актера-субјеката

2. Развој тероризма на Балкану кроз историју

2.1. Појам Балкан

2.2. Утицај распада СФРЈ и стварања нових држава на тероризам

2.3. Тероризам у Балканским земљама

2.3.1. Исламистички тероризам на просторима бивше Југославије

2.3.2. Србија

2.3.3. Босна и Херцеговина

2.3.4. Македонија

2.3.5. Црна Гора

3. Актуелни ризици од тероризма на Балкану

3.1. Актуелни ризици од тероризма у Србији

3.1.1. Косово и Метохија

3.1.2. Рашка област

3.2. Актуелни ризици од тероризма у Босни и Херцеговини

3.3. Актуелни ризици од тероризма у Црној Гори

3.4. Актуелни ризици од тероризма у Албанији

4. Превенције и мере против тероризма на Балкану

4.1. Национална стратегија за спречавање и борбу против тероризма

4.2. Стратегија за борбу против прања новца и финансирања тероризма

5. Специјалне снаге Републике Србије у борби против тероризма

5.1. Специјалне снаге Републике Србије

5.2. Специјалне јединице Војске Србије

5.3. Јединице МУП-а Републике Србије

ЗАКЉУЧАК

ЛИТЕРАТУРА

НАПОМЕНА: Током израде структура рада је подложна променама и евентуалним корекцијама наведених поглавља рада.

ЛИТЕРАТУРА:

1. Др Драган Симеуновић „Тероризам“, Правни факултет универзитета у Београду, Београд 2009.
2. Др Радослав Ђ. Гађиновић, „Савремени тероризам“, Графомарк, Београд, 1998.
3. Др Милан Мијаковски, Петар Дамјанов, Тероризам албанских екстремиста, НИЦ Војска, Београд, 2002.
4. Марко Лопушина, ОВК против Југославије, Легенда, Чачак, 1999.
5. Катарина Томашевски, Изазов тероризма, Младост, Београд, 1983,
6. Војин Димитријевић, Тероризам, Радничка штампа, Београд, 1982..
7. Војин Димитријевић, Страховлада, Рад, Београд, 1985..
8. P. Wilkinson – Political Terrorism, Лондон , 1974.
9. Димитрије Богдановић, Књига о Косову, Војноиздавачки завод, Народна књига, Београд, 1999.
10. Јосеф Бодански, Тероризам и Балканско полуострво, Defense i Foreign Affairs Strategic Policy, 4-5, Aleksandria Virginia, USA, 1998.
11. Bruce Hoffman, Унутрашњи тероризам, Народна књига, Београд, 2000.
12. Душан Вилић, Бошко Тодоровић, Тероризам у нови светски поредак, Графомарк, Београд, 1999.
13. Гавро Перасић, Рамбује или рат, НИЦ, “Војска“, Београд, 2001.
14. Др Милан Мијаковски, Тероризам, Факултет цивилне одбране универзитета у Београду, Београд 2004.,.
15. Др Милан Мијаковски, Злочини и заблуде албанских сепаратиста, НИЦ Војска, Београд, 1999.
16. Предраг Илић, Унутрашњи екстремизам и тероризам, у: А.Савић и др., Основи државне безбедности, Београд, Обрзовно-истраживачки центар, 1988.
17. Мирољуб Јевтић, „Политички односи и религија“, Српска политикологија религије, Београд 2011.
18. Политичка енциклопедија, Савремена администрација, Београд, 1975.
19. Војни лексикон, ВИЗ, Београд, 1981.
20. Др Радомир Алексић, Речник страних речи и израза, Просвета, Београд, 1978.
21. Мирослав Талијан, “Тероризам и антитерористичке снаге“, ГШ ВСЦГ, 2004.
22. Радослав Стојановић, Тероризам-годишњица и последице, Фелтон у Политици, од 10. до 25. септембра 2002. године.
23. Јосеф Бодански, Osama Bin Laden focuses on the Balkans, Defense & Foreign Affairs Strategic Policy, 19. септембар 2003, <http://www.balkanpeace.org>.
24. <https://www.slobodnaevropa.org/a/terorizam-idil-balkan-amerika/31614393.html>
25. <https://www.slobodnaevropa.org/a/izvjestaj-sad-terorizam-balkan/29500295.html>
26. Мирољуб Јевтић, „Шиптари и ислам“, Графмотајика, Прњавор, 1995.
27. Др Радослав Ђ. Гађиновић, „Антитероризам“, Службени гласник, Београд, 2015.
28. <https://www.kosovo-online.com/vesti/drustvo/osumnjiceni-za-terorizam-preko-zapadnog-balkana-prelaze-u-eu-15-7-2022>
29. https://www.glassrpske.com/cir/novosti/vijesti_dana/moderni-terorizam-na-balkanu1-sve-jaca-teroristicka-mreza-na-balkanu-video/124074
30. <https://www.021.rs/story/Info/Srbija/187168/Okolo-800-terorista-sa-Balkana-se- pridruzilo-Islamskoj-drzavi.html>

НАПОМЕНА: Списак литературе ће бити допуњен и измењен у току израде рада.

Биографија:

Рођена сам 26.10.1998.године у Призрену.

Након завршене основне школе уписала сам Гимназију у Младеновцу смер: природно математички, коју сам завршила са одличним успехом.

Након тога сам уписала Војну академију смер менаџмент у одбрани коју сам завршила са просечном оценом 8.02 и добила звање дипломирани менаџер.

Након израде дипломског рада који је био из предмета „Командовање и руковођење“ на тему „Процес одлучивања на нивоу чете-вода у току извођења борбених дејстава“ рад је објављен у зборнику радова на 24. међународној DQM-POLITEN конференцији управљање квалитетом и поузданошћу, а затим у истој књизи (293-298 страна) 2021.године.

Познајем енглески језик.

e- mail адреса: milicanikolic315@gmail.com

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

ВЕЋУ ЗА СТУДИЈЕ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТУ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Студијски програм: Тероризам, организовани криминал и безбедност (60 ЕСПБ)

Наслов теме: Ризици од тероризма на Балкану

Кандидат: Милица Николић 88/2022

Ментор:

Проф.др Драган Симеуновић

Факултет политичких наука

Универзитет у Београду

Чланови комисије:

Проф.др Ивана Дамњановић

Проф.др Дејан Јовановић

Изјава о академској честитости

Студенткиња: Милица Николић

Број индекса: 88/2022

Студенткиња мастер академских студија: Тероризам организовани криминал и безбедност (60 ЕСПБ)

Ауторка мастер рада под називом: Ризици од тероризма на Балкану

Потписивањем изјављујем:

- да је рад искључиво резултат мог сопственог истраживачког рада;
- да сам рад и мишљења других аутора које сам користио/ла у овом раду назначио/ла или цитирао/ла у складу са Упутством;
- да су сви радови и мишљења других аутора наведени у списку литературе/референци који су саставни део овог рада и писани у складу са Упутством;
- да сам добио/ла све дозволе за коришћење ауторског дела који се у потпуности/целости уносе у предати рад и да сам то јасно навео/ла;
- да сам свестан/на да је плагијат коришћење туђих радова у било ком облику (као цитата, прафраза, слика, табела, дијаграма, дизајна, планова, фотографија, филма, музике, формула, веб сајтова, компјутерских програма и сл.) без навођења аутора или представљање туђих ауторских дела као мојих, кажњиво по закону (Закон о ауторском и сродним правима, Службени гласник Републике Србије, бр. 104/2009, 99/2011, 119/2012), као и других закона и одговарајућих аката Универзитета у Београду;
- да сам да сам свестан/на да плагијат укључује и представљање, употребу и дистрибуирање рада предавача или других студената као сопствених;
- да сам свестан/на последица које код доказаног плагијата могу проузроковати на предати мастер рад и мој статус;
- да је електронска верзија мастер рада идентична штампаном примерку и пристајем на његово објављивање под условима прописаним актима Универзитета.

Београд, НААА 28.06.2024.г.

Потпис студенткиње:

